

Kommunstyrelsen

Underlätta för småbarnsföräldrar att vara förtroendevalda

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen noterar informationen till protokollet.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen behandlade politikerinitiativet ”*Underlätta för småbarnsföräldrar att vara förtroendevalda*” vid sammanträdet den 27 november 2017, § 334. I korthet innebar politikerinitiativet att kommunstyrelsen skulle besluta om en översyn och eventuell regelförändring så även förtroendevalda kunde ingå i systemet *omsorg på obekvämtid* som kommunen erbjuder de föräldrar som förvärvsarbetar kvällar, nätter och helger. Kommunstyrelsen beslutade vid sammanträdet att hemställa till utbildningsnämnden att utreda frågan om förtroendevalda kan omfattas av tjänsten *omsorg på obekvämtid*. Av utbildningsnämndens beslut framgår att nämnden inte bedömer att möjligheten för de förtroendevalda att omfattas av tjänsten *omsorg på obekvämtid* skulle förenkla för de förtroendevalda att få barn tillsyn. Utbildningsnämnden framhåller att det är av yttersta vikt att småbarnsföräldrar har möjlighet att inneha förtroendeuppdrag, men att kommunen genom andra sätt bör underlätta för förtroendevalda som är i behov av barnvakt. Kommunstyrelsen gav även stadsledningskontoret i uppdrag att förenkla rutinerna kring de förtroendevaldas möjlighet att begära ersättning för barn tillsyn. Stadsledningskontoret har därför utformat en blankett där både begäran om ersättning och styrkande av kostnad hanteras i samma blankett. Blanketten möjliggör för förtroendevalda att anlita någon i deras omgivning som barnvakt utan att det krävs en större administration. Sammantaget bedöms blanketten förenkla för den förtroendevalda att anlita barnvakt samt att begära ersättning för barnvaktskostnaden och därigenom har kommunen underlättat för småbarnsföräldrar att vara förtroendevalda.

Ärendet

Bakgrund

Kommunstyrelsen behandlade politikerinitiativet *Underlätta för småbarnsföräldrar att vara förtroendevalda*” vid sammanträdet den 27 november 2017, § 334. I korthet innebar politikerinitiativet att kommunstyrelsen skulle besluta om en översyn och eventuell

regelförändring så även förtroendevalda kunde ingå i systemet *omsorg på obekvämtid* som kommunen erbjuder de föräldrar som förvärvsarbetar kvällar, nätter och helger. Vid sammanträdet beslutade kommunstyrelsen därför att hemställa till utbildningsnämnden att utreda frågan om förtroendevalda kan omfattas av tjänsten *omsorg på obekvämtid* samt att stadsledningskontoret gavs i uppdrag att förenkla rutinerna kring de förtroendevaldas möjlighet att begära ersättning för barntillsyn enligt *Reglemente för de förtroendevalda*.

Förtroendevaldas rätt till barntillsyn

Av kommunallagen framgår att förtroendevalda med barn som har behov av tillsyn har rätt till skäligen ersättning för kostnader för barntillsyn som uppkommer när de fullgör sina uppdrag. Kommunfullmäktige har därför i *Reglemente för de förtroendevalda* bestämt att förtroendevalda har rätt till ersättning för kostnader för barntillsyn som har uppkommit till följd av deltagande i sammanträden eller motsvarande. Ersättningen uppgår för närvarande till maximalt 300 kronor per timme vid uppvisande av kvitto eller faktura. Syftet med ersättningen är att göra det möjligt för förtroendevalda att kombinera förtroendeuppdraget med familjeliv.

Utbildningsnämndens utredning och bedömning

Utbildningsnämndens behandlade frågan om förtroendevalda kan omfattas av tjänsten *omsorg på obekvämtid* vid sitt sammanträde den 6 december 2017, § 99. Nämnden föreslog kommunstyrelsen besluta följande.

”Utbildningsnämnden föreslår kommunstyrelsen att utreda andra möjligheter som skulle underlätta för småbarnsföräldrar att vara förtroendevalda.”

Som underlag för nämndens beslut förelåg i huvudsak följande. Det är av yttersta vikt att småbarnsföräldrar har möjlighet att inneha förtroendeuppdrag och utbildningsnämnden ser positivt på att underlätta för föräldrar i den situationen. Möjligheten att använda *omsorg på obekvämtid* är dock ingen effektiv och bra lösning, eftersom endast ett fåtal förtroendevalda skulle kunna använda tjänsten. Administrationen kring att nyttja tjänsten är även mer omfattande än att lämna in kvitton för barnvakt och för vissa skulle nyttjandet medföra en högre avgift för barnomsorg. Barn till föräldralediga skulle kunna få mindre tid på förskolan eller fritidshemmet. Kostnaden för kommunen skulle öka med anledning av utbildningsenhetens handläggning av varje enskilt ärende, mellan uppskattningsvis 900 - 2300 kronor per ärende och år. Mot den bakgrunden är utbildningsnämndens bedömning att *omsorg på obekvämtid* inte är att förorda. Förslag på andra lösningar som skulle underlätta för de förtroendevalda som har barn skulle kunna vara:

- a) information om vilka regler som gäller när man ersätter privatpersoner och färdiga mallar för kvitton
- b) utreda om förtroendevalda kan använda kommunala produktionen Valfärd samhällsservice, personlig assistansenheten, om de inte vill använda nuvarande system

- c) inventera och informera de förtroendevalda om vilka barnvaksföretag som verkar i Nacka

Stadsledningskontorets utredning och bedömning

Sammantaget bedömer stadsledningskontoret att de förtroendevaldas nuvarande rätt till ersättning för barntillsyn är förmånlig genom den inte är begränsad på så sätt att övriga i hushållet också behöver arbeta samtidigt. Det krävs inte någon större administration av den förtroendevalda att begära ersättning – annat än att kostnaden ska styrkas genom kvitto eller faktura. Samtidigt kan det konstateras att ingen förtroendevald har nyttjat sin rätt till ersättning för kostnader avseende barntillsyn under 2017 och det finns därför skäl att se över rutinen. Vid en övergripande undersökning har det framkommit att de fåtal förtroendevalda som har kontaktat kommunen för att fråga och eventuellt begära ersättning har anlitat en anhörig eller bekant och har därför inte kunnat styrka kostnaden genom kvitto eller faktura. Stadsledningskontoret har därför utformat en blankett i syfte att förenkla rutinerna kring de förtroendevaldas möjlighet att begära ersättning för barntillsyn.

Blanketten innehåller följande delar:

- den förtroendevalda intygar att hen har haft behov av barntillsyn för att delta i sammanträden eller motsvarande eller gruppmöte i direkt anslutning till sammanträde
- den förtroendevalda intygar att hen begär ersättning för utlägg för barntillsyn som hen har utbetalat till barnvakten.
- Barnvakten, som den förtroendevalda har anlitat, intygar att hen har erhållit ersättning för barntillsyn.

Genom att både den förtroendevalda och barnvakten fyller i blanketten hanteras begäran om ersättning och styrkande av kostnad i samma blankett. Blanketten möjliggör för förtroendevalda att anlita någon i deras omgivning som barnvakt utan att det krävs en större administration. Stadsledningskontoret kommer att gå ut med riktad information om blanketten samt att den kommer att anmälas till samtliga nämnder för att uppmärksamma de förtroendevalda om förenklingen. Sammantaget bedöms blanketten förenkla för den förtroendevalda att anlita barnvakt samt att begära ersättning för denna och därigenom har kommunen underlättat för småbarnsföräldrar att vara förtroendevalda.

Vad gäller utbildningsnämndens förslag om att utreda möjligheten för de förtroendevalda att använda sig av den kommunala produktionen Valfärd samhällsservice för anlitandet av barnvakt bedömer inte stadsledningskontoret att detta är lämpligt utifrån kommunallagen.

Ekonomiska konsekvenser

Förhoppningen är att stadsledningskontorets förenklade rutin kommer medföra att fler nyttjar sin rätt att anlita barnvakt för att kunna utöva sitt uppdrag som förtroendevald i Nacka kommun. Detta medför i sin tur en kostnad för kommunen.

Konsekvenser för barn

Syftet med barntillsyn att göra det möjligt för förtroendevalda att kombinera förtroendeuppdraget med familjeliv. Barnen ska var väl omhändertagna när föräldrarna arbetar med sitt förtroendeuppdrag. Att ha välfungerade system för förtroendevalda att kunna kombinera föräldraskap med förtroendeuppdrag bedöms därför vara viktigt ur ett barnperspektiv.

Bilagor

1. Politikerinitiativ *"Underlätta för småbarnsföräldrar att vara förtroendevalda"*
2. Kommunstyrelsen beslut 27 november 2017, § 334,
3. Utbildningsnämndens beslut den 6 december 2017, § 99
4. Blankett för att begära ersättning för barntillsyn

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör
Stadsledningskontoret

Sidrah Schaider
Kommunjurist
Juridik- och kanslienheten